

מודעי ירה מהמותן

תם על עיסקת-הפחם עם קולומביה ערב הבחירות

שר-האוצר יצחק מודעי ח' צפה מקרוב במירבץ. ההסכם תואר כמוצלח ביותר.

העסיקו בדיוק שני פקידים בחברת-החשמל. שהיא צרכן הפחם היחיד בישראל. מודעי הקים חברה שבה יושב-ראש דירקטוריון, מנכ"ל, חברי דירקטוריון, פקידים ועוזרים, כדי לספק כיבודים לחבריו במפלגה הליברלית. בסך-הכל מועסקים בה 26 איש.

בקולומביה ביקר מודעי כמירבץ שתכולתו לא נמכרה מעולם לשום קניין זר. הוא ביקש לבדוק את הפחם, ואז שלחו הקולומביים לארץ 20 קילו מהמירבץ, לבדיקה ניסיונית. התוצאות

להמר על פחם קולומבי מפקפק, כשיש במלאי כמות פחם מספיקה. בחברה הלאומית להובלת פחם, שיושב-ראש מועצת-המנהלים שלה הוא עורך-הדין יצחק מוריץ, ומנכ"ל הוא אל"מ (מיל') רם רון, הגיעו למסקנה שונה: שיש להרחיב את השוקים שבהם אפשר לרכוש פחם וגם להגדיל את הכמויות. כך, למשל, נוהל באחרונה משא ומתן עם פולין לעיסקת בארט דומה — סחורות ושירותים ישראליים תמורת פחם פולני. אחרי בדיקה

חוששים מהפחם

עיסקת רכישת הפחם מקולומביה, שעליה התם שריהאנרגיה, יצחק מודעי, מועזרת דאגה וחשישות בארץ.

הפחם שבו מדובר מצוי כחצי-אי בצפון קולומביה ועדיין לא נעשה בו שימוש. חברת-החשמל תהיה הראשונה בעולם שתשתמש בסוג זה של פחם.

שני סקופים

שתי הידיעות שפורסמו במדור תשקיף בעניין עיסקת-הבארטר. למעלה — הידיעה שפורסמה ביום שבו של מודעי ארצה. למטה: הידיעה שפורסמה חודש אחרי-כן.

עסקים בקולומביה

חברות ומתווכים מישראל העמיקו את קישורי-המיסחר עם ממשלת קולומביה.

התברר, שרק מיכרה פחם פולני אחד מתאים לררישות הישראליות, והוא היה עמוס בהזמנות. מסיבה זו העיסקה לא יצאה אל הפועל. מהן דרישות התקן הישראליות? מדובר במיפרטים הטכניים שמכתיבה חברת-החשמל, על-פי הצידוד המצוי בידיה, והחברה להובלת פחם מספקת למעשה, רק את שירותי ההתכתבות בין המוכרים הפוטנציאליים וחברת-החשמל. מודעי חתם עם הקולומביים על הסכם בראשית-יבות, שבמרכזו התוכנית הבאה: הקולומביים ישלחו ארצה אוניית-פחם שעליה מיטען של 60 אלף טון. אם הוא יענה על הדרישות, יחתם ההסכם, שפירושו פחם קולומבי תמור

מל הודיע למנכ"ל החברה, יצחק חופי, אלוף (מיל') ולשעבר ראש המוסד לתפקידים מיוחדים, שאין טעם לאפי שר את פריקת-הסחורות. מרגע זה הפועל לחץ ללא-תקדים על מישרד-האנרגיה וחברת הפחם במישור המיניסטריאלי.

הבהירו, שדחיית הפחם פירושה פיצוץ עיסקת הבארטר. למנכ"ל החברה הלאומית להובלת פחם נאמר, שעל מצפנו תרכץ האשמה של מאות ישראלים מפורטים, אם העיסקה לא תצא אל הפועל.

ראשי חברת-החשמל נענו לתביע עה לבדוק שוב איך ניתן למנוע את פיצוץ העיסקה. יצרן רודים אמריקאי ברק על-פי נתונים שנשלחו אליו בטלקס, אם ניתן להשתמש בפחם כאותם רודים המצויים בחדרה. גם כאן התשובה היתה חרימשמעת: לא! הלחץ גבר, אך חופי לא נכנע. הוא סמך את שתי ידיו על המלצות הצוות המיקצועי שלו.

מי רימה את מודעי?

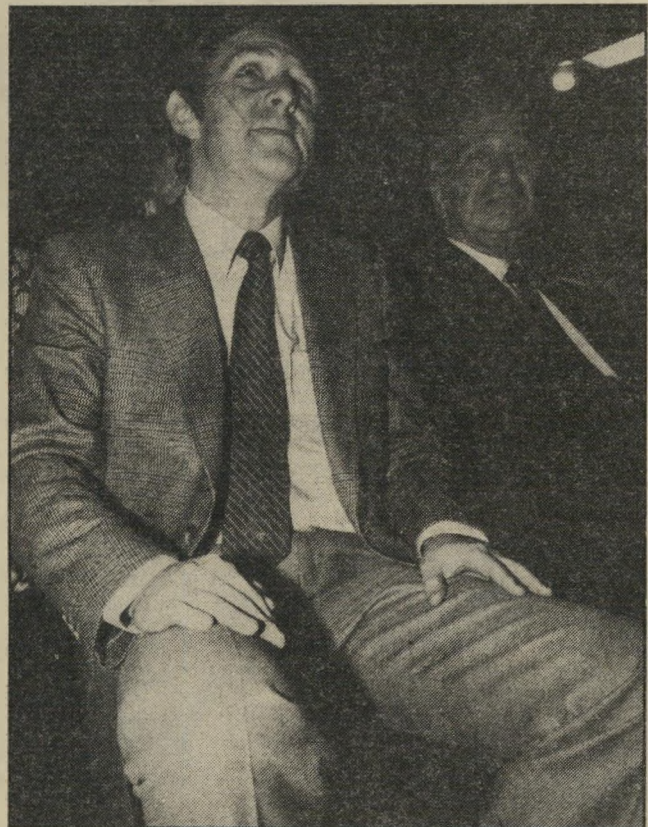
מה היה קורה אילו נכנעו חופי וחברת-החשמל, והפחם היה מועבר לתחנת-הכוח? תחנת חדרה, מאור דוד —

הקולומביים מיהרו להסביר שהפחם שנשלח מקורו בטעות, משום שהוא משיככה מסוימת במיכרה, ואך טיבעי הוא למצוא פחם בתכונות שונות במירבץ אחד.

סוכם שתוך חודש יגיע מישלוח אחר, שיענה לתקן הישראלי. רק אז, אם הבדיקה תראה תוצאות חיוביות, תיחתם עיסקת הבארטר-הגדולה. בכגוטה היו כמה ישראלים ויהודים מקומיים שחייבו בשימחה לאיד כשהתברר להם, שמישהו הוליך שולל את מודעי ואת חיים אהרון. הם אינם מאמינים שיימצא באותו מיכרה הפחם, כמיפרט הנדרש בישראל. לדעתם, בסופו של דבר יימצא איזה פיתרון, אולי בעיסקת בארט אחרת.

בישראל גרם משרון אוניית-הפחם לחידוש המאבק בין חברת-החשמל ומישרד-האנרגיה.

מאז הוקם המישרד, אחרי בחירות המהפך ב-77' הופקעו חלק מסמכויות חברת-החשמל והועברו לגופים מנר פחים ומסורבלים שהקים המישרד. מלבד החברה להובלת פחם מוזכרים החברה לתיכנון יס-תיכון יס-המ"ח, לח. הלא היא העוסקת בפרוייקט תעלת-הימים, המשותקת כיום, חברת פמא-פיתוח משאבי אנרגיה, הבר' הנת כדאיות הפקות אנרגיה מפצלים בנגב; והיחידה למחקר לאנרגיה גרעינית. בחברת החשמל האמינו שהקמת ממשלת מערך מצומצמת אחרת בחירות '84 עשויה להוביל

המוח המתכנן

שגריר ישראל לשעבר בקולומביה, חיים אהרון, כיום ראש מחלקת העליה בסוכנות. החל את המשאומתן על רכישת הפחם (לצידו: המלונאי חיים שיף).

עלישם סגן שריהתחבורה הליברלי המנוח דוד שיפמן — חיונית לאספקת החשמל ברחבי-הארץ. היא מספיקת עד 56 אחוז מהתיצרוכת. מאז שנת '81 הותקנה בה, מדי שנה, יחידה אחת של 350 מגאווט.

אילו ניתן אורירוק לפחם הקור' לומבי, היו מפעילים בו רק יחידה אחת ליתר-זווירות. תמימתה של יחידה זו היתה גורמת להפעלה של יחידה שוות כוח כמווט. פירושו של דבר: הפסד של 150 אלף דולר ליממה, בגלל הפעלת רבע מהתפוקה של תחנת-הכוח בחדרה כמווט היקר.

בעוד שחברת-החשמל עומדת על שלה, החלה התכתבות בהולה בין החברה הלאומית להובלת פחם וממשלת-קולומביה וחברת הפחם שלה, קארבוקול. למולם של שני הצדדים, נמצא קונה עצמאי באירופה שהיה מעוניין בפחם זה. האוניה שהמתינה שלושה ימים ליד חדרה יצאה לדרך.

בניציון ציטרין